

Man har fra Socialdemokratiets Side talt om, at Regeringen var bleven bange for at fuldføre sine fule Planer og havde ladet sig skræmme fra den planlagte Indskrænkning i de sociale Udgifter, at Socialdemokratiet havde staaet som en saa mandig Riddervagt for disse Loves Bevarelse, at Regeringen ikke havde vovet at gaa videre dermed. Her overvurderer man i meget høj Grad Socialdemokratiets Betydning. Jeg har aldrig hørt til dem, som have nægtet, at dette Parti har en stor og betydningsfuld Mission her i Landet. Der er ogsaa under denne Forhandling blevet anført en gammel Udtalelse af mig om, at vi i Socialdemokratiet havde en Faktor i vort Samfund, der ved sin aarvaagne Kritik bidrog til at holde den sociale Samvittighed vaagen. Jeg har derom brugt Sokrates gamle Billede: Bremsen, der bestandig turrer Hesten og derved holder den vaagen, hindrer den i at falde hen. Men man har lagt mere i disse Udtalelser, end der ligger i dem. Jeg vedkender mig den Dag i Dag fuldt ud disse Udtalelser, jeg vedkender mig ogsaa mine Udtalelser om den store og betydningsfulde Rolle, som Fagforeningerne have spillet her i Landet. Efter min Opfattelse vilde saavel Arbejderstandens Vilkaar som Forholdet mellem Arbejdere og Arbejdsgivere ikke uden hele vor Fagforeningsbevægelse være komne ind i saa faste og forholdsvis gode Baner, som sket er. Men naar man har lagt det ind i mine Udtalelser, at det var Socialdemokratiet, man skyldte den sociale Lovgivning her i Landet, har man, som sagt, lagt for meget deri. Hvis man opfatter Billedet rigtigt, vil man forstaa, at det, naar alt kommer til alt, dog ikke er Bremsen, men Hesten, der trækker Vognen, selv om Bremsen kan muntre Hesten op. Den Hest, som har trukket det sociale Læs her i Landet, har været de borgerlige Partier, som man kalder dem: Venstre i dets forskellige Afskygninger og Højre, som det maa indrømmes har lagt sit væsentlige Lod i Arbejdet for den sociale Lovgivning i vort Land. Men jeg tror, jeg tør sige, at Venstre, efter at det blev det ledende Parti, efter Systemskiftet, til fulde har vist, at det ikke alene har bevaret den samme Interesse for social Lovgivning, det havde som Oppositionsparti, men at det har sat sin bedste Kraft ind paa at fremme og udvikle den sociale Lovgivning, vi havde. Det vilde ogsaa være urimeligt at tro, at Venstre skulde lade sig skræmme af et andet Parti til at opretholde det, som det for en stor Del selv har skabt, at Venstre ikke skulde være det Parti, som først og

fremmest nærde Ønske om og Interesse for at opretholde sit eget Værk og føre det videre.

Fra nogle Sider har man talt om Forberedelserne til de Forslag, der nu ere fremførte her: Finanslovsforslaget og de dertil knyttede Skattelove o. s. v., som noget, der var en ren Bagatel, noget, man for den Sags Skyld sagtens kunde være kommen med et Aar tidligere. Jeg begriber ikke, hvorledes man kan komme med en saadan Udtalelse; Forholdene, som de ligge i Øjeblikket, vise klarligt det urigtige deri. For et Aar siden vidste man ikke, at der fra Finanslovkommissionen vilde fremkomme Forslag til Besparelser paa mellem 3 og 4 Mill. Kr. De fleste ærede Medlemmer her i Salen eller de fleste, som talte derom, anslog disse Besparelser til $\frac{1}{2}$ à 1 Mill. Kr. Man vidste heller ikke, at Toldindtægterne vilde bedre sig saa betydeligt, som sket er i det sidste Aar. Flere, som talte om dette Emne, ansaa det for usandsynligt, at det vilde ske. Det har til fulde vist sig at være rigtigt, hvad jeg sagde, at der var en Margin paa 6 Mill. Kr. at bevæge sig paa, at man ikke kunde vide, om det vilde blive 5—6 Mill. Kr. mere eller mindre. Det kan man først se nu, altsaa har man først nu kunnet komme med en Finansplan. Først nu kunde man se, hvor meget der skulde til for at dække det Deficit, som er opstaaet i Stats-husholdningen. Hvis der var Grund til at undre sig over noget med Hensyn til Forberedelsen af denne Sag, er det vist snarere det, at det har været muligt at fuldføre dette overordentlig store Arbejde, som det har været, først og fremmest naturligvis for Finansministeriet, men ogsaa for de øvrige Ministerier, paa saa kort Tid. Vi fik Finanslovkommissionens Betænkning angaaende Besparelserne, saa vidt jeg erindrer, i den anden Halvdel af Juni Maaned, i alt Fald i Løbet af Juni Maaned. At Finanslovkommissionen har arbejdet med den største Flid, skal jeg være den første til at erkende, men det var ikke muligt at faa Betænkningen færdig før. Den anden Del, som vi nødvendigvis maatte have med til dette Arbejde, Forslaget om den formelle Ordning af Finansloven, modtog vi først i Slutningen af Juli. Man maa kende meget lidt til de Vanskeligheder, som ere forbundne med et saadant Arbejde: den selvstændige Undersøgelse af den lange Række af gennemgribende Besparelsesforslag og gennemgribende Forslag til Ændringer i Posteringer paa Finansloven, for ikke at vide, at det er et Kæmpearbejde, som her er udført. Det samme gælder om Skattelovene.